

POSTANOWIENIE

Dnia 10 lutego 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szczepaniec

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej
na posiedzeniu w dniu 10 lutego 2026 r. bez udziału stron
wniosku obrońcy sędziego X. Y. - adw. M. W.
z dnia 1 sierpnia 2023 r. o zbadanie spełnienia przez SSN Tomasza
Demendeckiego wymogów niezawisłości i bezstronności w sprawie o sygn. akt II
ZSG 4/22

postanowił:

- 1. odrzucić wniosek;**
- 2. zawiadomić o odrzuceniu wniosku Okręgową Radę
Adwokacką [...].**

UZASADNIENIE

W dniu 4 sierpnia 2023 r. (data wpływu do Sądu Najwyższego) obrońca sędziego Sądu Rejonowego w [...] X. Y. – adw. M. W. złożył wniosek o zbadanie spełnienia przez SSN Tomasza Demendeckiego wymogów niezawisłości i bezstronności w sprawie o sygn. akt II ZSG 4/22 w trybie przepisu art. 29 § 5 i 6 pkt 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (dalej powoływana jako: „u.SN”).

W uzasadnieniu wniosku wskazał na ścisły związek pomiędzy SSN Tomaszem Demendeckim a Ł. P., byłym wiceministrem sprawiedliwości, który w okresie, kiedy pełnił funkcję podsekretarza stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości, był zdaniem wnioskującego uważany za jednego z głównych orędowników tzw. reformy wymiaru sprawiedliwości, był nawet określany jako jej „kadrowy”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek obrońcy sędziego Sądu Rejonowego w [...] X. Y. – adw. M. W. z dnia 1 sierpnia 2023 r. o zbadanie spełnienia przez SSN Tomasza Demendeckiego wymogów niezawisłości i bezstronności w sprawie o sygn. akt II ZSG 4/22, złożony w trybie art. 29 § 5 i 6 pkt 1 u.SN, nie spełnia określonych w ustawie o Sądzie Najwyższym warunków jego dopuszczalności i z tych przyczyn podlega odrzuceniu.

Ustawą z 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022 r., poz. 1259) z dniem 15 lipca 2022 r. dodano do ustawy o Sądzie Najwyższym przepisy art. 29 § 4 - 25, regulujące instytucję tzw. testu niezawisłości i bezstronności.

Zgodnie z art. 29 § 5 u.SN dopuszczalne jest badanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego lub sędziego delegowanego do pełnienia czynności sędziowskich w Sądzie Najwyższym wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu, jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy, przy czym okoliczności towarzyszące powołaniu sędziego Sądu Najwyższego nie mogą stanowić wyłącznej podstawy do podważenia orzeczenia wydanego z udziałem tego sędziego lub kwestionowania jego niezawisłości i bezstronności (art. 29 § 4 u.SN). W art. 29 § 6 u.SN określono przy tym katalog spraw, w których przysługuje uprawnienie do złożenia wniosku o zbadanie niezawisłości i bezstronności. Zgodnie z tym przepisem wniosek o stwierdzenie przesłanek, o których mowa w art. 29 § 5 u.SN, może być złożony wobec sędziego Sądu Najwyższego lub sędziego delegowanego do pełnienia czynności sędziowskich w Sądzie Najwyższym wyznaczonego do składu rozpoznającego: 1) środek zaskarżenia; 2) sprawę dyscyplinarną; 3) sprawę o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej lub tymczasowe aresztowanie sędziów, asesorów sądowych, prokuratorów i asesorów prokuratury; 4) sprawę z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych dotyczącą sędziego Sądu Najwyższego

oraz 5) sprawę z zakresu przeniesienia sędziego Sądu Najwyższego w stan spoczynku.

Od strony procesowej, nowe instrumenty prawne, określone odpowiednio w art. 29 § 5 u.SN i art. 42a § 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (dalej powoływana jako p.u.s.p.), zostały ukształtowane jako środki, w ramach których można formułować zarzuty braku niezawisłości i bezstronności sędziego z powołaniem się na okoliczności towarzyszące jego powołaniu oraz postępowania sędziego po powołaniu, jeżeli w okolicznościach konkretnej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego (realny) wpływ na wynik sprawy, z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy.

Dokonując formalnej oceny wniosku inicjującego niniejsze postępowanie wskazać należy, że pochodzi on od strony postępowania przed Sądem Najwyższym – sędziego Sądu Rejonowego w [...] X. Y. (zob. art. 29 § 7 u.SN). Został sporządzony, podpisany i wniesiony przez pełnomocnika – adw. M. W. (art. 87¹ § 1 k.p.c. w zw. z art. 29 § 8 zd. czwarte u.SN). Zachowano również termin tygodniowy, o którym mowa w art. 29 § 8 zd. pierwsze u.SN. Wniosek zawiera żądanie stwierdzenia, że w sprawie zachodzą wobec SSN Tomasza Demendeckiego przesłanki wskazane w art. 29 § 5 u.SN, które mogłyby w okolicznościach danej sprawy doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy (art. 29 § 9 pkt 1 u.SN).

We wniosku nie wskazano jednak wymaganych prawem okoliczności uzasadniających zawarte w nim żądanie ani dowodów na ich poparcie, które wskazywałyby na okoliczności związane z powołaniem na pełniony urząd, na sposób postępowania sędziego po powołaniu, jak i na wpływ, jaki okoliczności te mogłyby mieć na wynik rozpoznania sprawy głównej (zob. art. 29 § 9 pkt 2 u.SN).

Załączone do wniosku wydruki artykułów z portali internetowych nie zawierają dowodu na poparcie podnoszonych we wniosku okoliczności. Wnioskodawca nie wskazał też żadnych okoliczności mogących świadczyć, iż powiązanie SSN Tomasza Demendeckiego z byłym wiceministrem sprawiedliwości

Ł. P. mogłoby spowodować wystąpienie relacji (osobistych, ekonomicznych, służbowych lub innych), mających wpływ na orzekanie przez sędziego w postępowaniu sądowym, a pośrednio na jego niezawisłość, niezależność i bezstronność. W wymiarze indywidualnym nie wystarczy bowiem przytoczenie okoliczności dotyczących postępowania sędziego po powołaniu (w szczególności czynności jurysdykcyjnych, prejurysdykcyjnych, oświadczeń i wypowiedzi w sferze publicznej czy innej działalności publicznej), które mogą wywoływać uzasadnione wątpliwości co do spełnienia przezeń wymagań niezawisłości i bezstronności”, wobec czego „konieczne jest także wskazanie okoliczności świadczących o tym, że deficyt ten może oddziaływać na wynik konkretnej sprawy, z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy” (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 15 listopada 2022 r. sygn. akt III CB 5/22). Tymczasem autor wniosku nie wyjaśnił, w jaki sposób treść cytowanych artykułów miałyby realnie wpłynąć na wynik postępowania w sprawie o sygn. akt II ZSG 4/22.

Przepis art. 429 § 1 k.p.k. stosowany odpowiednio na podstawie art. 29 § 24 u.SN, nakłada na prezesa sądu, do którego kieruje się wniosek z art. 29 § 5 u.SN, obowiązek kontroli ustawowych warunków dopuszczalności takiego wniosku. Wprawdzie w niniejszej sprawie wydane zostało zarządzenie o przyjęciu wniosku (k. 12—12v), jednakże dostrzeżenie braków formalnych na późniejszym etapie nie wyłącza obowiązku odrzucenia wniosku, który w sposób oczywisty nie spełnia wymogów ustawy (art. 29 § 5 i § 9 pkt 2 i § 10 u.SN w zw. z art. 429 § 1 k.p.k.).

Z tych wszystkich względów, Sąd Najwyższy uznał, że analizowany wniosek nie spełnia wymagań formalnych, określonych w art. 29 § 9 pkt 2 u.SN i na podstawie art. 29 § 10 w zw. z § 24 u.SN w zw. z art. 430 § 1 k.p.k. orzekł jak w pkt 1 sentencji.

Obowiązek zawiadomienia właściwego organu samorządu zawodowego o odrzuceniu wniosku wynika z treści art. 29 § 11 u.SN, o czym orzeczono w pkt 2 sentencji.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[M. T.]

[r.g.]